

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS
SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 6 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIIIP-3315“ PROJEKTO
(TAP-19-1411; TAIS NR. 19-10218)**

2019-09-05 Nr. NV-2556

Vilnius

Projekto rengėjas - Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

Projekto tikslas. Pateikti Vyriausybės išvadą Seimo nario E. Pupinio pateiktam įstatymo projektui, kuriuo siūloma švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai ir vaiko minimaliosios priežiūros organizavimo ir koordinavimo funkcijas iš savarankiškųjų savivaldybės funkcijų perkelti į valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų sritį.

Dabartinė situacija. Vietos savivaldos įstatyme švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai, vaiko minimaliosios priežiūros priemonių vykdymo organizavimas ir koordinavimas priskiriamas prie savarankiškųjų savivaldybių funkcijų.

Projekto esmė. Siūloma *nepritarti įstatymo projektui* Nr. XIIIIP-3315 *dėl šių priežasčių:*

- ✓ Šiuo metu švietimo pagalbos teikimas ir vaiko minimalios priežiūros koordinavimas atliekamas remiantis subsidiarumo principu. Tai rodo pasitikėjimą vietos valdžia ir leidžia išnaudoti decentralizacijos pranašumus: geresnį paslaugų teikimą vartotojams dėl disponavimo pirmine informacija būnant arčiau gyventojų, tiesioginį valdžios atskaitingumą gyventojams ir kt.
- ✓ Valstybės kontrolė audito ataskaitoje „Ar savivaldybių vykdomų funkcijų sistema sudaro sąlygas joms veikti efektyviai?“ pateikė rekomendaciją peržiūrėti savivaldybių vykdomų funkcijų sistemą ir įvertinti, kokias funkcijas gali geriausiai vykdyti centrinė valdžia ir vietos savivalda, ir priimti sprendimus, reikalingus pokyčiams įgyvendinti. Vyriausybė, atsižvelgusi į VK rekomendacijas, yra įsipareigojusi savivaldybių vykdomų funkcijų sistemos pokyčių kryptis siūlyti įtraukti į 2021–2030 metų nacionalinės pažangos programą ir, siekiant kompleksinio požiūrio į savivaldybių funkcijų sistemą, funkcijų finansavimo sistemos peržiūra bus atliekama ir sprendimai, reikalingi pokyčiams įgyvendinti, priimami kartu su funkcijų peržiūra.
- ✓ Švietimo pagalba finansuojama pagal Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą, taikant visoms savivaldybėms vienodus kriterijus. Dalį lėšų savivaldybės skiria iš savo biudžeto. Švietimo pagalbos teikimo funkciją priskyrus valstybinių funkcijų kategorijai 2020 m. papildomai reikėtų 24 mln. Eur. Tačiau visa apimtimi finansuoti švietimo pagalbos teikimo funkciją iš valstybės biudžeto nėra galimybių.
- ✓ Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 4 str. pakeitimu savivaldybėms 2019 m. numatyta galimybė nepanaudotas savivaldybių biudžetų lėšas piniginei socialinei paramai panaudoti socialinių pedagogų, psichologų ir kt. specialistų darbo užmokesčiui mokėti. Švietimo pagalbos funkciją iš savivaldybių savarankiškųjų funkcijų priskyrus prie valstybinių funkcijų, ši galimybė nebebūtų išnaudojama.

Derinimas. Projektas derintas su Vidaus reikalų ministerija, Teisingumo ministerija, Finansų ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija. Lietuvos savivaldybių asociacija nutarimo projektui nepritaria ir siūlo pritarti įstatymo projektui (argumentai teikiami derinimo pažymoje).

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektas nesusijęs su Vyriausybės programos nuostatomis.

Dalykinio vertinimo išvada:

- Siūlytina tikslinti nutarimo projekto 2 p. vengiant konkrečių formuluočių dėl 2021–2030 metų nacionalinės pažangos programos turinio, kuri šiuo metu dar tik rengimo stadijoje, ir apibendrintai pasisakyti apie numatomą atlikti sistemine savivaldybių vykdomų funkcijų peržiūrą.
- Siūlytina tikslinti nutarimo projekto 3 p. ir nurodyti ne tik papildomą valstybės biudžeto lėšų poreikį Įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti, bet ir konkrečiomis finansinėmis išraiškomis pagrįsti teiginį „visa apimtimi finansuoti švietimo pagalbos teikimo funkciją iš valstybės biudžeto nėra galimybių“.

Atsižvelgiant į tai, kad liko nesuderintų nuostatų su Lietuvos savivaldybių asociacija ir į pateiktas Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Socialinės politikos grupės pastabas siūlome projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aistė Zedelytė-Kaminskė

tel. 8 706 63 741, el.p. aiste.zedelyte@lrv.lt